

DIOCLIS CARYSTII ME-
DICI AB HIPPOCRATE FAMA ET
ætate secundi, aurea ad Antigonom Asiæ Re-
gem Epistola, è Græco Latinè reddita, de mor-
borum præfagijs, & eorundem extem-
poraneis auxilijs per hortensia,
ANTONII MIZALDI me-
dici diligencia.

DIOCLES ANTIGONO REGI
BENE AGERE.

VONIAM summa tibi
inter omnes Reges, AN-
TIGONE, cōparata est Regis erudi-
eruditio, & iam senilis tio non vul-
procedit atas, vniuersa garis.
philosophia ac mathema-
ticarum nō vulgaris tri-
buitur cognitio, quibus sin-
gulis clarissimus haberiis,
& palmā alijs longè præ-

ripis: Ego regiam quoque & familiarem tibi esse debere
existimans, eam philosophiæ partem quæ ad tuendam sa-
nitatem pertinet, idcirco tuæ Maiestati hac nostra Epi-
stola paucis complecti volui, vndenam infirmitates ho-
minibus contingant: & quibus indicijis præcedentibus
augurentur, quibûsue præsidijis opportunè eis prospicia-
tur. Quemadmodum enim signa quadam minimè ob-
scura, cœli tempestatem ferè semper præueniunt, quibus sanè quàm
nauta, & alijs rerum nature periti, quid faciendum sit apponit.

ut tutiores euadant faciliè colligunt: sic nullus præter
natu-

naturam affectus homines corripit, nisi certis præcurrentibus signis ille indicatus fuerit. Tu itaque nostris eadere præceptiunculis admonitus, illas obuijs vlnis excipere & ad vnguem obseruare minimè dedignaberis.

Corporis
partes qua-
tuor.

Distribuimus humanum corpus in partes quatuor, Caput, Thoracem, Ventrem, & Vesicam.

CAPVT I.

CVM itaque morbus quispiam caput præhensurus est, certa præfagia & signa illi magnæ ex parte solèt prædicere. Cuiusmodi sunt præfagia instantiū morborum capitis. Magna ex parte solèt prædicere. Cuiusmodi sunt capitis ad supercilia vsq; grauitas, aurium murmurans sonitus, & temporum pulsatio. Manè lachrimantur oculi & caligant: hebetatur odoratus, ac gingiua intumescunt. Itaque dum eiusmodi præfagiorum & signorum quidpiam animaduuerteris, caput confestim repurgandum esse iudicato: nullis, inquam, phramacorum præsidijs, verùm, sumptis hyssopi, vel origani summatibus tritis, & in ollula ebullitis cum passo, vel iuris semisextario, quibus os ieiunum collues, & quoad pituita educatur gargarizabis. Hoc sanè morborum capitis facillimum est remedium. Saluberrimum quoque fuerit, decocto sinapi, in aqua mulsa & calente præmacerati, ieiunum os itidem colluere, & gargarizando humorem è capite deducere. Oportet autem caput ipsum antea perblandè fricare, & tegumèto quopiam calfacere: vt liquefacta pituita sublato obitaculo, meliùs fluere possit. Quisquis præuifa signa & posita remedia neglexerit, semorbis istis opportunū fore certò sciat: nempe ophthalmia, glau-

Remedia
morborum
capitis.

Semisexta-
rius vnciaz
decem.

Cautela no-
tatu digna.

Accidentia
ex neglectis
remedijs ca-
pitis.

glaucomati, aurium dolori, strumis in ceruicē,
tubi cerebri & *σφακίλις*, coryzæ, raucedini, angī-
næ nocturnæ, lapsui vuulæ, capillorum defluuiō,
vlcusculis capitis & dentium cruciatui.

THORAX.

Q Vando verò mali quidpiam thorax pas-
surus est, his præfagitur & præsignificatur
notis. Sudor quidam per corpus vndique dif-
fluit: sed omnium maximè ad thoracis regionē.
Lingua crassescit, & salsa, amara, aut biliosa ex-
spuuntur: Spontanei dolores in lateribus & sca-
pulis citra manifestam causam oboriuntur: osci-
tationes crebræ fiunt, vigiliæ fatigant, vrgent sus-
focationes, sitis adest, & ex fomno labor & ani-
mi anxietas, infestant pectoris angustia, & brā-
chiorum lassitudo, ac manuum tremula affectio.
Quibus nec malè, nec imprudenter ad hunc suc-
curritur modum. Imprimis vomitus haudquā-
quam crapulosus, à cœna, quoad eius fieri po-
test, proritandus est ac mouendus: sed absque
medicamento. Profunt etiam vomitus ante pa-
stum matutini, & ieiuni, à Græcis *συνμαίσις* nūn-
cupati. Quibus igitur hoc pacto vomere placue-
rit, radículas tenues, seu raphanos, nasturtium,
erucam, sinapi, aut portulacam deuoret, deinde
aqua tepida affatim hausta vomat. Qui dicta
præfagia & præsidia negligendo prætermiserint,
hos metuant affectus, pleuritidem, peripneumo-
niam, melancholiam, febres acutas, phrenetidē,
veternum, & cum singultu faucium ardorem &
phlegmonem.

Signa mor-
borum tho-
raci impen-
dentium.

Remedia
morborum
thoracis.

Vomitōriū
paratu facil-
limum.

Incommoda
ex neglectis
præsidij: tho-
racis.

S

VEN.

VENTER.

Indicia futu-
rorū ventris
morborum.

Remedia
morborum
ventris per
illius lubri-
cationem.

Aluum blā-
de & facile
soluentia.

Quæ sequū-
tur neglectā
ventris cu-
rationem.

SI quis autem morbus ventrem inuasurus est, his detegitur indicij. Venter in primis conuoluitur, obmurmurat & perturbatur: esculentia cum poculentis amarorem præferunt: genuum adest grauitas, spinæ & lumborum rigor inflexibilis, cum vniuersi corporis lassitudine, citra manifestā causam. Vbi hæc signa obseruas, venter, nullo quidē medicamento, sed victus ratione emolliendus ac lubricandus est. Nam & melius & longē tutius est ijs vtī, quibus non facile potest delinqui. Ex horum classe & numero sunt beta aqua mullā incocta, allia elixa, malua, rumex, mercurialis, & omnia melle condita: cuncta enim hæc alui excrementa clementer ac benignè deijciunt. Quod si præfagiorum quodpiam magis atq; magis intédatur, cnici seu cartami liquorem omnibus decoctis infundes: nā is & suauior & tutior est. Vtilis etiam fuerit læuis brassica, multa aqua elixata. Huius etenim iusculum hemina dimidiæ seu vnciarum quinque mēsurā cum melle & sale haustum, summē iuuabit: perinde atque cicerum decoctum ieiuno stomacho eadē mēsurā potum: nam eundem habet effectum. Hæc signa & auxilia paruipendentibus affectio-
nes istæ sæpenumerò succedere solent: diarrhœa, dysenteria, lienteria, voluulus, coxarius morbus seu ischias, tertiana febris, podagra, apoplexia, hæmorrhoides, & articularis cruciatus.

VESICA.

Signa mor-
borum vesi-

QVando autem vesicæ mali aliquid imminet, his indicij dignoscitur. Post exiguum cibum plenitudo infestare deprehenditur: obo-

riun-

riūtur flatus & inflationes, ructus & pallor vni-
 uerſi corporis. Somni adſunt graues, vrinæ te-
 nues, aquoſæ & ægerrimè ſtillantes, necnon circa
 pudenda bubones, vel œdemata. Vbi ſeſe profe-
 rent eiufmodi ſigna & præſagia, auxilijs lotia im-
 pellentibus & promouentibus, opportunè ſuc-
 currendum erit. Id quod ſine periculo præſtabūt
 apij & ſceniculi radices, in vino albo, tenui & o-
 dorato, macerata & decoctæ: modò cyathi duo
 iuſculi, ſeu vnciæ tres, quotidie exhibeātur: ma-
 nè nimirum & veſperi, cum aqua dauci, ſmirnij,
 vel enulæ campanæ: quodcunq; horum ad manū
 fuerit, nam æquè ſingula proſunt. Cicerum quo-
 que præmaceratorum & coctorum aquam, ſi cū
 vino biberit ægrotans, idem proſus conſeque-
 tur. Qui verò ſcripta ſigna & auxilia impruden-
 ter neglexerit, à ſequentibus morbis ſibi metuat: ſequētia ne-
 nimirum ab hydrope, lienis tumore, hepatis do-
 lore, lithiaſi, nephritide, ſtranguria, colico cru-
 ciatu, & torminibus. Cæterum, in omnibus ſi-
 gnis & malis quæ haſtenus propoſuimus, infan-
 tibus quidem & iunioribus, clementiora medi-
 camenta, grandioribus verò, & natu maioribus,
 validiora ac efficaciora exhibere conueniet.

Auxilia affe-
 ctuū veſicæ.

Incommoda
 ſequētia ne-
 gleſtam cu-
 rationē veſi-
 cæ affeſtæ.
 Aduertenda
 & notanda.

ADMONITIO.

Sunt in Græco exemplari (cuius paraphraſtem veriùs
 Squàm interpretē me præſtiti) alia aliquot hīc omiſ-
 ſa, de ſeruāda victus ratione per quatuor anni cardines
 & tempeſtates. Quæ, quia parū congruere nouimus ad
 hanc ſeptentrionalis cœli & ſoli noſtri inclinationem &
 clima, idcirco hīc emittere nobis viſum fuit.

Cur autor
 ad finē gra ei
 exemplaris
 ſcripta quæ
 dam conſul-
 tō omiſerit.

S 2

DE

DE SYRMAISMO, ET RATIONE
purgandi per vomitum, ex Aegyptiorum
inuento & formula.

Quia in superiore Epistola ad Antigonum Regē,
Diocles medicus doctrina & antiquitate cele-
bris, Syrmaismi mentionē facit in morbis thoracis, qua-
dam ex Ioanne Langio medico & philosopho prestan-
tissimo in medium de Syrmaismo producā.

Plutarchus autor grauissimus, in Dialogo
cui titulus, Quod bruta ratione vtantur,
Gryllum quēdam ad hunc modū loquentem in-
troducitur, τοῦ μὲν γὰρ Αἰγυπτίους πάντας ἰατροὺς ἀνέμεινεν.
quod est, Audimus quidē Aegyptios omnes me-
dicos esse: Nempe qui in omni philosophia &
magiæ naturalis sapiētia & vetustate omnes vni-
uersi orbis incolas longē superarunt. Qua primi
non herbarum modō & radicum, gemmarum,
astrorum, &, vt verbo dicam, omnium terræ na-
scentium vires, sed etiam rerum coelestium, diui-
narumq; causas, & præcipuē morborum, omni
solertia scrutati sunt. Nec temerē, quid enim pro-
dest ægrotis medicus, vt tradit Polybius, qui ef-
fectuum corporis causas ignorat, nihil sanē. Pro-
inde cū Aristoteles graui morbo decumberet,
medico suo multa vetanti, & nō pauca citra mor-
bi causam edicenti, scitē, atq; eleganter fertur re-
spōdisse: Ne me cures vt bubulcū, vel fessorē,
sed prius morbi causam edisere, sic me præceptis
tuis morigerū facillē reddideris. Sed, vt ad Aegy-
ptios redeamus, illi, Diodoro Siculo autore,
asserunt ex cibariorum luxu & crapula omnes
oriri

Vide Plato-
nem in Ti-
mæo, & Eu-
sebiū de
præparatio-
ne euange-
lica.

Polybius li-
bro secundo
& tertio hi-
storiæ. Et
Aelianus
lib. 9. cap. 23.

Lib. 2. sup
Bibliothecæ.

oriri morbos. Eos igitur ieiunio, aut vomitu,
 idq; quotidie, vel tribus aut quatuor interiectis
 diebus, inanitione, vt Hippocrates quoq; edixit, Aphorismo
 curare oportere. Id quod Herodotus quoque in 22. sectionis
 Euterpe affirmat: apud Aegyptios, inquit, adeo secunde.
 erat frequens vsus clysterum, vt quouis mense
 triduo se purgarent vomendo, & intestina sani-
 tatis ergo clysmate eluendo. Quod ab Ibide vo-
 lucri Ciconiæ simillima, et à canibus didicerant:
 qui vt Claudius Aelianus tradit, dum lumbricis
 infestantur, segetem herbescentem depasti eos e-
 gerunt: cum verò alterum vèrem exonerare vo-
 lunt, herbam quandam gramini canario similem
 arrodere dicuntur: cuius viribus partim vomem-
 do, partim per aluum bilem eruginosam et quic-
 quid in utroque eorum ventre redundat exone-
 rant maximo eorum commodo. Vnde etiam Ae-
 gyptios Syrmaismum, quo canes utrumq; ven-
 trem expurgant, didicisse, idem Aelianus refert:
 & ob id beneficium, Canes sub Anubis nomine
 adorarunt. Cum igitur Aegyptus non tantum
 nili effluvio, sed præclaris etiam philosophorū,
 quos magos dicunt, & medicorum quoque inge-
 nijs fecunda, per totum terrarum orbem cele-
 braretur, ad illius arcana doctrinæ & sapientiæ
 præcepta capeffenda, Democritus Abderita, Py-
 thagoras & Plato in Aegyptum appulerunt, &
 Aegyptiorum dogmata in Latium, aut, si maius
 veterem Græciam attulerunt. At Democritus
 Chaldaeos etiam inuifit, & Babylonem ingressus
 magos, & postea Indorum gymnosophistas sa-
 lutauit: A quibus sapientiæ, medicinæ, & rerum
 occultarum thesauris onustus, tandem in Græ-
 ciam rediit, & Hippocratē, cum quo diu familia-

Aelianus li-
 bro 5. cap.
 46. & lib. 8.
 cap. 9. de a-
 nimalibus.

Vide Hero-
 dotum &
 Diodorum.

Lege Euse-
 bium lib. 10.
 cap. 2. & Cic.
 li. 5. de finib.

Hippocrates ptiorem, vt par est credere, docuit. Cuius vsum lib. 2. de art. ille idem Hippocrates in curatione fracturæ auctul. & Galen- rium his verbis comprobat, ἢ δὲ καὶ ἰνὸν μὲν ἰν, nus ibidem. ἢ μὲν ἂν πρὸ συρμαίσεως, id est. Si patiens ad vomendum

Vide Com-
ment. Gal.
de fract. of-
siū, & Paul.
Aegi.
Lege in Le-
xico Suidæ
& Phaueri-
ni.

pronus fuerit, vomere illū à syrmaismo finito: taliter enim, inquit Galenus, leues & mediocres alui deiectiones, vel euacuationes per vomitum veteres appellarunt: quas varijs proritabāt pharmacis: Nēpe melle affatim deglutito, aqua mulsa meraciore, succo ptisanæ ex aqua per se, vel cum melle decocto: & ijs efficacioribus, furculis veratri albi in raphanū defixis: vel raphanis solis postero die ex aceto mulso comestis: nec verò tantū lentoris habet, quātū raphani succus, aut bulborum narcissi, qui vomitū quoq; prolicit. Non temerē igitur Diocles Antigonum regem admonet, vt ægritudines thoracis imminentes, syrmaismo præueniat. Quod attinet ad syrmaismi etymum, ἀπὸ τῆς συρμαίσεως deduci videtur, quod, autore Suida, purgare per vomitum & aluum significat, & pharmacum, quod id operatur, συρμαίσεως dixerunt. Sed de syrmaismo, & purgatione per vomitum hæc in præsentiarum satis erunt.

ARNAL.